

M. ASLAN

KITÊBXANA HAWARÊ

HEJMAR

11

ELFABEYA MIN

DR. KAMIRAN ALI BEDIR-XAN

ÇAPXANA TEREQI

ŞAN

1938

LP. KL-167

KITÊBXANA HAWARÊ

HEJMAR

11

ELFABEYA MIN

Dr. KAMIRAN ALI BEDIR-XAN

ÇAPXANA TEREQI

ŞAM

1938

o O

elo elo

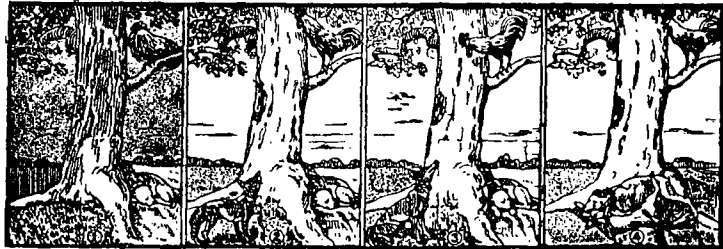
o o o

o o o o

ol elo elo lo

1 1 1 o o @ @ O O

a A

dar

a a a

a o a o a

ar ra dar

2 2 2 a a A A A A

ê Ê

çêlek

ê ê ê

ê a o ê a o

êl lê zarok çêlek roj

333 êê E E EE

d D

du zaro

dê da dê da da do

dê da da dê da dê dê

444 dd D D DD

ı ı̇

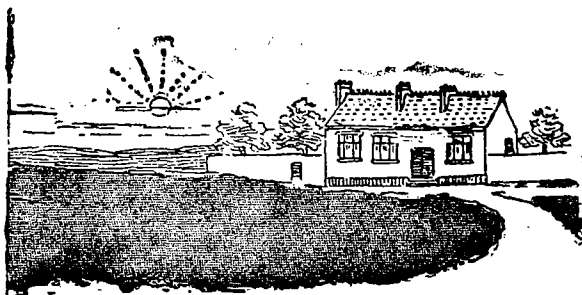
ması

ı ı ı

ı ê o a ê ı a o

ın kanı rovı rê

5 5 5 ı̇ ı̇ Y Y ı ı

ı ı̇

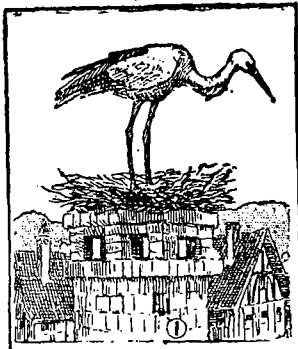
dibistan

ı ı ı ı

ı d a ê o ı ı̇

ınkar nızane dibistan çinın

6 6 6 ı̇ ı̇ Y Y ı ı

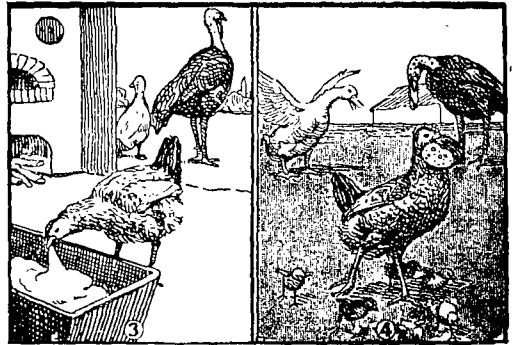

e E

e e e
î i e ê d a o e
h e s p e z d e r a n î n

l e g l e g

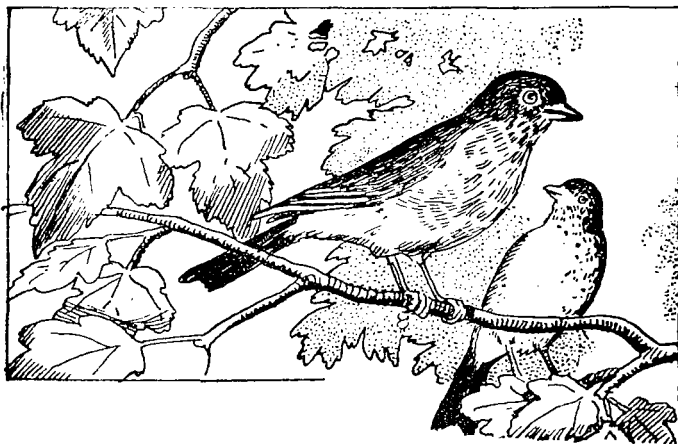
77 ee EE E

l L

l o l o l o e-l o e-l o
l ê l ê d ê d a d a.
d ê d i d e l o l o d ê d î

ll LL LL LL

u U

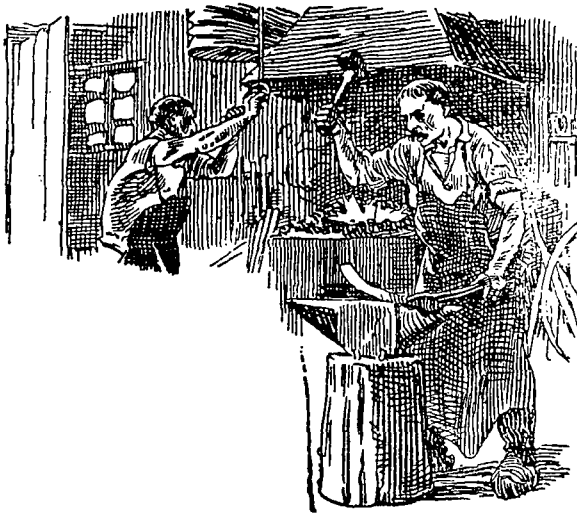
ç û k û û û
û ê e î i o a û
dû da de di do lo lo da de
dê dada. dû dilo ûr rû çûk

999 *ûû* UU UU

u U

u u u
u û i î e ê o a
du dû dê ker û gur
lê lê di de lo bú di do
10 10 *da de da da lo lo*

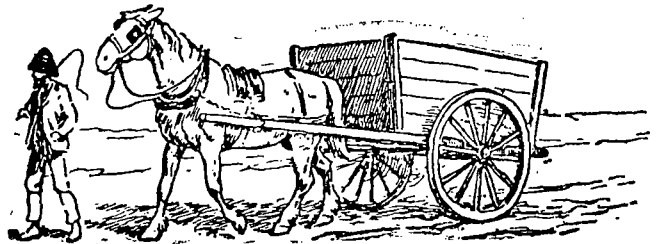
b B

d i b o b u b u
b a b o d a d e.
d a d e d a. b u
ç i l o b u n

b a b o

11 *b b B B* **B B**

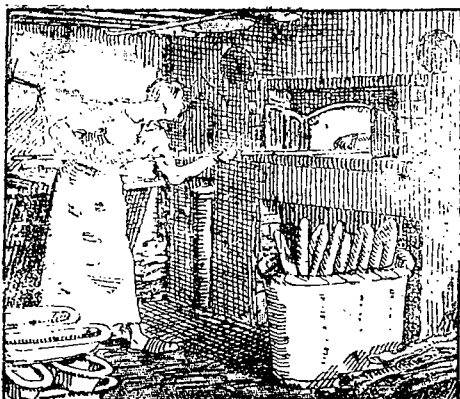
m M

e r e b e m a m o

m a m e m e. m a m o b e. m a m o d i.
l e b i d e m a m e m e d a d e d i l o m a m o

12 *m m M M* **M M**

n N

na ne ní ne
mamo ní ne

na ne nanê me ní ne
Mamodí. Nonabe. lêbide

13 *n n N N* N N

z Z

Memo nizane.
bizina mine

memo zûzû dide Mem û Zîn
Memo dizane. Zizê dada. Mem e.

14 *z z za za de* Z Z

r R

remo Remo
 rabe rebene
 bizin dūzaro
 bizine zaro
 zarone mezine
 mere mamodî
 dēdide. rabû
 mamorane.
 Memo remo
 lobizine. elo
 çêlek e. zarone

remo û bizin
 leglege. Mem û Zîne. kanîne Mamo
 neda. mamodî. rebene bûbû Mamo
 nedî mamêmedida dide lêbide dû
 Memozane ro rû bîne.

15 r rabe da de R R RR

k K

ke ç a m i n e
k a n î d a n î a n î d i k e n e k e d î
k e ç a m i n e k ê d a . k î d i d e .
m a m o b i z i n a m e n î n e . d a d ê d i z a n e

16 k kani nabe K

ç Ç

Ç a k e ç a l e
ç e m e ç a r e d i d o
ç i n a r e d a r e

Ç i d i d e . k e ç ê m e n e Ç i y a ç i m a d a

17 çake dide bibe here

h H

b i h a r e
 d u z a r o n e
 h i n a r i k e
 l o l o k a n î n e
 l ê l ê d ê d î
 b i h a r e N e d a
 K a n î m e z i n e

b i h a r e z a r o k e.

Bihare Memo lolo E-lo
 leglege. e-lo e-lo dêdide lolo Lo
 Bihare hinare bizinamine. Zîn e.
 çeleke Adare dare Bide here
 holî Bê mê dê Bê Za Mê Rû Dê
 dî bû kenî zîne rêdûre rojî bê
 nemezine zarone hêdî raze hê
 Remo No Erê Mem Zîn Hêdî Hê

18 h h hevale dikare H

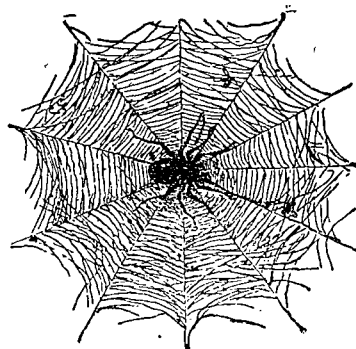

f F y Y

mamê Feremêze fêki ye yame ye. fanos e
mala mamê feremêze. mala mamê memezine.
li dora me de ne. fêki ye. ne fêki ye. Dibine ko mame feremêze.
ya me ye. Ne ya me ye. Mamê feremêze, nizane ko yame ye.

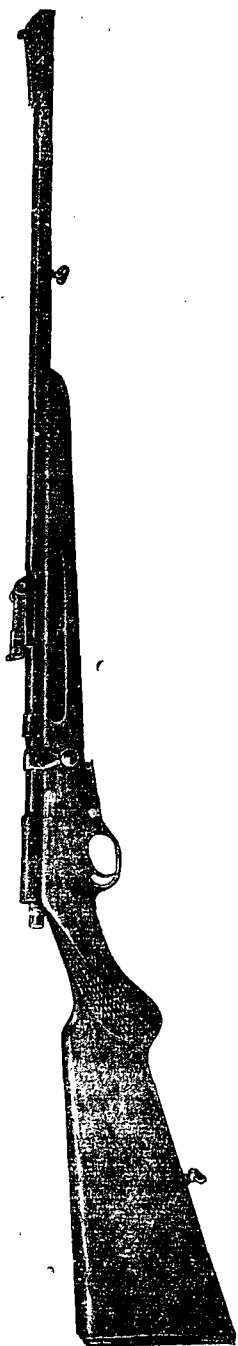
19 ff yy F Y F Y

v V V

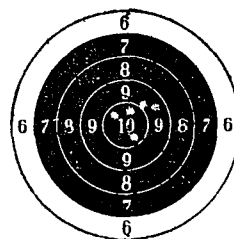

navê min e. bavê min e. Vala ye. ne vala ye. tevnika pirê
havin e. avî ne. mala me ye. mamê me dinère. fêki nine. rabe.
yado û feremêz. Havi ne. Feremêze. navê min e. mamô ranebû.
Kalo. Elo. Elo-elo. dê dibine havin e. nabe lo here. mamê me

20 larvo vala ye v V V

t T g G

Tifing e. tifyinga min e. belê mamô tifyinga
 min e. tifyinga min mezin e. tifyinga te mezin e.
 lûla tifyingê. nanê me nîne. Mala me mezin e.
 Zin û Feremêz. havîn e. ga ye. çêlek e. bizin e.
 du zaro ne. Fêkî nîne. nanê me heye. giran e.
 belê bavê min e. Hevalê
 me ye. Temo hevalê
 te ye. iro fêkî nîne lê
 nanê me heye. Vê re
 here.

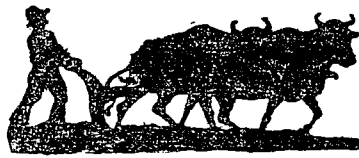

Lûla tifyingê dirêj e. Em nig û kevanê tifyingê
 dibînin. iro. ronî ye. di mala me de du
 zaro hene. Keça me ye.

lo tifying e; giran e.

21 tt gg GG T G

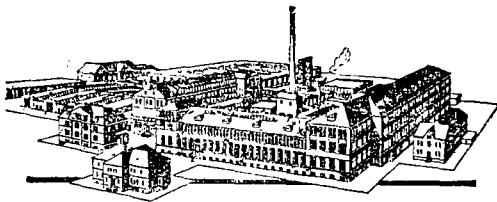
C c

ci va te. ci nî ne. cot ka re. ka rx a ne.

ci nî no ke. ce me da nî. co ne ga cot ka re
cûzane. Mamê remo cotkare. Zeviya mamê Remo mezine û
du gayê mamê Remo hene. Îro dinya germ e. niho havîn e.
çêleka remo mezine. dido û çar dikin çênd? Navê min Temoye
Tifinga min mezin e. barê me giran e

22 cot no nav C C

Q q

fe b ri qe qe le ma me nî ne. qe se be.
fe b ri qe ye. a va gundê me qe ri sî ye. da dê ez
qe ri sî me. nî vî na me nî ne. ma mo li cem me ye. da dê linik
me ye. ro vî ban kir gurî babo. Mamê Remo cotkar e?

Belê mamê Remo cotkare.

23 qelem amin q Q Q

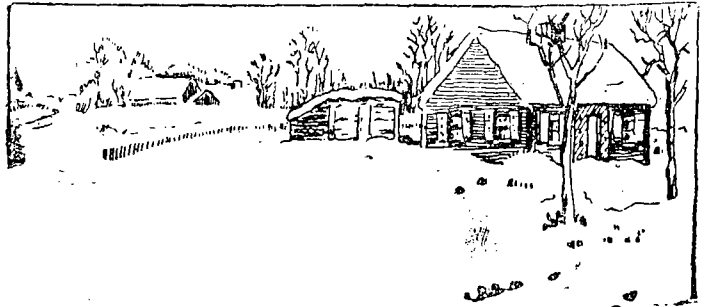

W W

Siwarek siwarî tê ez îro bi siwarî çûm
lê bilinga vegeyîyam. Temo were. Emo were. Temo tê. Bavê
me îro naye. hewa îro germ e. warê me di biharê de zozanê
Herekolê ye ez navê wan dizanim, çiko ez bîrewer im.

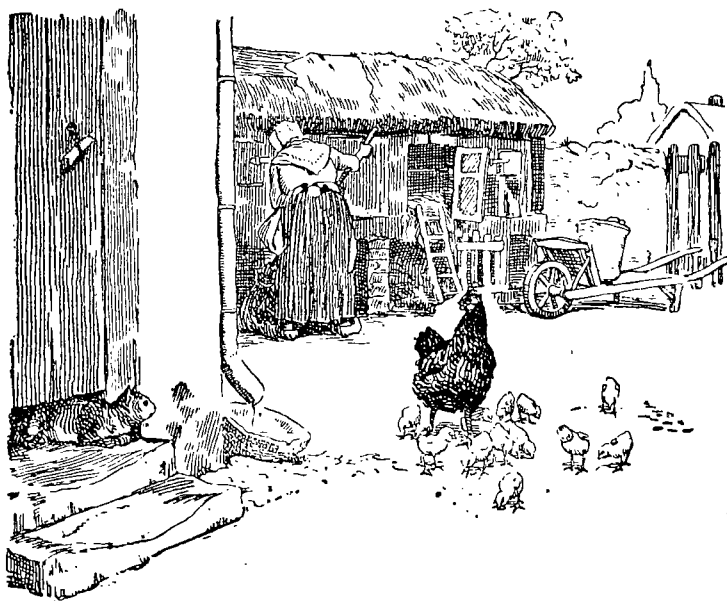
24 were memo w w *W W*

j J

yado, ne bajar e gund e. ne havîn e pehîz e. roj e. ronahî ye.
Ez navê wan dizanim ji ber ko ez bîrewer im. jijo heywanekî kiçik e.
Rêya bajêr fireh e lê rêya gundê me teng e. yek. yado. emer.

25 jijo roj sêv dû j *J* J

S S

ser siwar sînem şa şor şivan şeş şorbe sêv sêw sing
Siwar Siwar Sê Sisê Siwarek Sih Şeş Şev Şivan Şargeh

Dêya Sînem û Rewşenê

Dêya Sînem û Rewşenê dilovan e. Herwekî hon di vê resmê de dibînin her guhdara karê malê ye. Kurk û çiçikên wê, li nava hewşê de hûrik dineqînin û kitik jî li ber wan veketiye. Li devê derî de girgirokek kiçik heye, hundurê wê de tereke dagirtî heye.

26 s s sar sor ser S S

Sinem Rabûn Baran

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

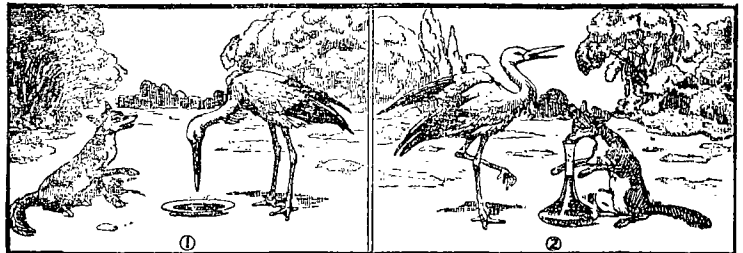

P **p**

paîz e. perçe penîr pîvaz pîrç poz pere perişan pêlav
 Paîz e. Hewa hêdî-hêdî sar dibe. Pelên daran weşiyane. Dema
 ba û baranê ye. Ezman tijî ewrên reş e. Gundî zadên
 xwe dikin çalan. Dema dibistanê ye. Zaro di dibistanê de ne.

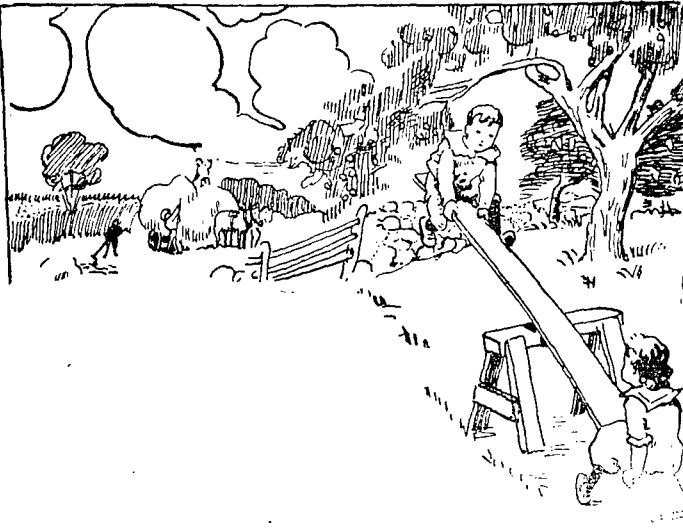
27 *p p pere por P P P*

X **Ẍ**

xanî ẍem xew xewn ẍeyret Wirẍal û Rovî
 Wirẍal teyrêkî mezin e. Xaniyê me bilind e. Xwarina me
 îro goşt û birinc e. min xwar. Ez dixwim. Xewa min tê. Ezê
 herim mala xalê xwe. Aşayê eşîrê ciwan e. Brayê min xort
 û xurt e. Rovî û wirẍal li hember hev in. Çavê wirẍal li
 firaxê ye, rovî jî lê dinêre. Rovî jî gurî re dibêje: Mamo!

28 *x x axa xeyret Rê X*

Zîn û Mem

Zîn û Mem bi babûtanîyê dileyizin. Herwekî dinya havîn e û hewa gernî e, kêfa wan jî vê leyîstinê re tê. Li pişt wan xelk kaya xwe dadigirin û bar dikin.

Di Gund De

Rojhelat e. Ezman hêdi - hêdi bi rengên sor û heşîn dikene. Şivan bi pez û seyê xwe ve jî gund derdikevin. Gavan jî dewêr dide hev û her bi çolê ve diçe. Deriyên xaniyan vedibin û gundi diçin zeviyên xwe û zarok; jî ber ko dibistan girtî ye, jî xwe re digerin, derdikevin çolê, hewa diguhêrin.

Jin û keçên gund dest bi karê mala xwe dikin. Hin jî kaniyê avê tinin, hin nanê xwe lêdixin û hinek jî beravê dikin. Hinek jî wan jî teşiyê dirêsin, tevî û mehfûran çêdikin. Di gund de her kes bi dilxweşi dixebite. Gundi hemî hej jî hev dikin û weke mirovên kênaqil berberîya hev û du nakin. Zaroyên min! Bes qayîş û berberîya hev bikin.

Koxika Mirîşkan

Di rojhelatê de dik bang dide. Mirîşk hêdi - hêdi jî koxika xwe derdikevin. Deh mirîşk û dikekî me hene. Rengê dikê me heşîn e. Dengê wî bilind û spehî ye. Her roj mirîşkên me jî hindikahî ve heşt hêkan dikin. Ez hej jî xwarina hêkan dikim. Hêkrûn xwarineke gelek tamar e.

Mala min. Remo. Roj

Zizê û Rindê

Zizê û Rindê her du xwişkên hev in. Zizê ji Rindê bi deh salan mezinlir e. Zizê ji xweha xwe a kiçik pir hez dike. Zizê xweha xwe li ser destên xwe daniye di hewşê de digêrine. Hon di vê

resmê de dibînin ko keyfa wê lê ye. Zaroyên qenc ji xweh û brayên xwe hez dikin.

Qenco

Qenco zarokeki jir e. Cilên wî her paqij in. Gava Qenco dixebite an dileyize bala xwe dide û cilên xwe qirêj nake. Qenco dizane ko ji zaroyên nepaqij kes hez nake.

Şîrê Nekelandî

Nêrgiz keçikeke biçûk e. Ew ji vexwarina şîri gelek hez dike. Her roj dêya Nêrgizê jê re, ji çeleka xwe, du tasên mezin şîr didoşe. Nêrgiz dixwaze wî şîri hema vexwe lê dêya wê nahêle û jê re dibêje:

—Keça min, şîr berî vexwarinê divê bê kelandin, ji vexwarina şîrê xav carina mirov nesax dikeve. Nêrgiz herweki keçikeke jir e, bi ya dêya xwe dike û tucar şîrê xav venaxwe.

Divê em şîrên pez ên xav ji tucar vemexwin.

Cemo. Kurdistan. Welat.

Diyar Bekr. Lozan. D

Gozê û Şemo

Gozê û Şemo xweh û brayên hev in. Ew li ber çemekî de masîvanîyê dikin. Şemo bi şewkê xwe masîyek girtiye. Xweha wî lê dinêre û herwekî hon dibinin dikene. Her du ji kêfxweşin.

Kerê Şero

Kereki Şero heye. Şero navê kerê xwe kiriye guhdrej. Şero ji kerê xwe gelek hez dike. Carina ew li wî siwar dibe û diçe mala xwalê xwe. Kerê Şero gelek meşa ye. Zaroyên gund ji kerê Şero hez dikin. Herwekî Şero zarokekî camêr e, gava yek ji zaroyên gund kerê wî jê dixwaze, bi dilxweşî kerê xwe dide wî. Şero dixwaze dilê heval û hogirên xwe xweş bike. Zaroyên camêr wek wî ne, her arikariya heval û hogirên xwe dikin û bi dilxweşkirina dilên hevalan ew bixwe dilxweş dibin.

Di Heftekê De Çend Roj Hene

Di Heftekê de çend roj hene? Gurgîn herwekî jir e, rojên heffleyê xweş dizane û navên wan dihejmêre: În, Şembi, Yekşemb, Duşemb, Sêşemb, Çarşemb, Pêncşemb. Soro navên mehan jî xweş dizane. Bala xwe bidin, honê bibinin çawan ew navên wan ji we re dê bibêje. Çileyê-pêşîn, Sibat, Adar, Nîsan, Gulan, Hizêran, Tirmeh, Tebax, Îlon, Çiriya-pêşîn Çiriya-paşîn, Çileyê-paşîn. Soro zarokekî jêhali ye, di hejmartina navên mehan de xwe şaş ne kiriye.

Dinya, Bihar, Heval

Kejê û Rindê

Kejê û Rindê du keçikên heşsalî ne. Her du keçik cîranên hev in. Herwekî hon di vê resmê de dibînin; gelek caran di rê de rastê hev tên. Bitinê kêmaniya wan heye. Li ser rê sekinîne tiliyên xwe di xwarinê dadikin. Zaroyên qenc bînefsiyê nakin.

Baz û Dê û Bavê Xwe

Bi şev, Baz û dê û bavê xwe, di mezela rûniştinê de rûdinin. Bavê Baz an rojnameya xwe dixwîne, an bi jin û kurê xwe mijûl dibe. Baz ji axaftina bavê xwe gelek dilxweş dibe. Ji ber ko bavê Baz Mirza Etman mirovekî zanaye û Baz ji gotinên wî liştên nû seh dike û hîn dibe. Dêya wî tucar bêxebat nasekine an goran çêdike, an neqşan dike. Gava xewa wî tê û divê here razê tê destên dê û bavê xwe û wan dispêre şevxweşiyê. Baz zarokekî delal e.

Hejmartin

Bêco dikare bê zehînet heya hezarî bihejmêre. Bêjo niho dê bihejmêre, kerem kin bala xwe bidinê:

Yek, Du, Sê, Çar, Pênc, Şeş, Heft, Heşt, Neh, Deh, Yazde, Duwazde, Sêzde, Çarde Pazde, Şazde, Hevde, Hejde, Nozde, Bist, Bist û Yek, Sih, Çel, Pênci, Şêst, Heftî, Heştî, Not, Sed,

Du Sed, Sê Sed, Çar Sed, Pênc Sed, Şeş Sed, Heft Sed, Heşt Sed, Neh Sed, Hezar. Bêco bê xelet heya hezarî hejmart. Mamosteyê wî jê gelek dilxweş bû û jê re diyariyek da.

Berx û Karik

Di biharê de, dora gundê me ji dengê berx û karikan dikale. Du berxên min hene, yek gewr e ê din çavreş e. Pismamê min Temo bi qasî min ji berxan hez nake, ew zêdetir ji karikan hez dike. Bavê wî duhî jê re ji gundê xalê xwe karikek anî. Min ew karik dît, birastî karikeke gelek spehî ye, dileyize, dibeze û gava apê min banê wê dike tê nik wî û bi çavên xwe ên biçûk lê dinêre. Carna ez bi karika wî û carna ew bi berxên min dileyize navbeyna min û pismamê min de ferq nîne, em her du brayê hev in û hej ji hev dikin. Gava zaroyên gund tên mala me, ew jî dikarin bi berx û karika me bileyizin. Ma em kurd hemî ne brayên hev in.

DI DIBISTANÊ DE

Di saet heft û nîvan de zaro di hewşa dibistanê de kom dibin. Hin ji wan dileyizin, hin ên din an dersên xwe dixwînin, an li ser defterên xwe dinivîsin. Mamoste Mîrza Baro

li nav zaroyan de digere û gava zaro jê tiştek dipirsin bi ken û xweşî pirsên wan li wan vedigerîne. Gava şagirt ji Mîrza Baro tiştek dipirsin bi bêjeya kerem ke dest bi axaftinê dikin. Duhî Kekan ji mamoste M. Baro navê bajarê Kurdistanê ê mezintir dipirsî, min bala xwe dida, Kekan digot:

—Kerem ke M. Baro, tu dikarî ji min re navê bajarê Kurdistanê ê mezintir bibêjî?

M. Baro lê vegerand û got:

Navê bajarê Kurdistanê ê mezintir Diyar-Bekr e.

Di Dersxaneyê De

Saet heft e. Zaro hemî di dersxaneyê de ne. Dersxaneya me gelek mezin û fireh e. Çar diwar, du derî û şeş pencereyên wê hene. Diwarên wê spî ne. Pencereyên wê perdekirî ne. Li ser diwarên wê depres, xerîte û resmên gul û giya û heywanan hene. Mamostayê me Mîrza Boke li ser diyarokê rûdine. Em li ser textebendan rûdinin.

Rastî û derew

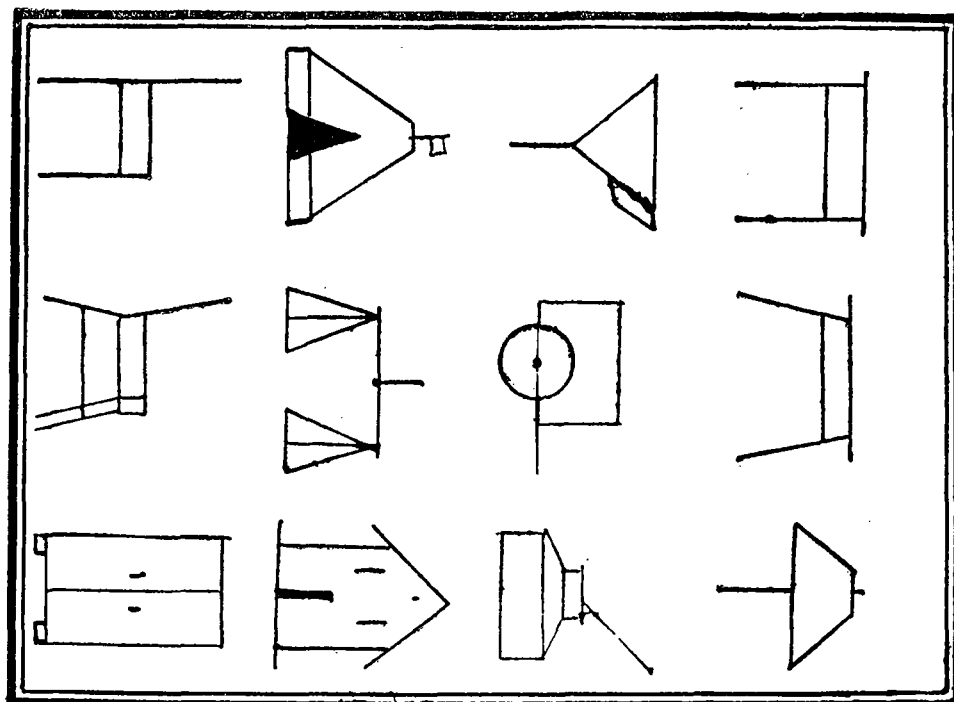
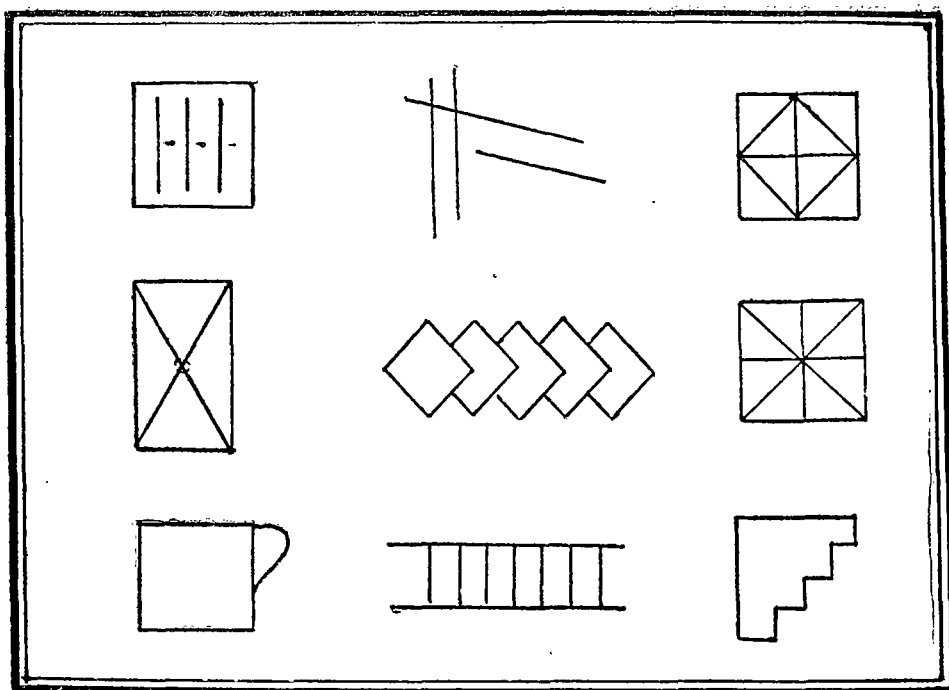
Rastî şîrîn e, rastî xurtî ye. Derew tehl e, derew sistî ye. Yê ko rastiyê dibêje her dilrahet e, ji kesî natirse, yê ko derewan dike ne dilrahet e û her ditirse, ji xwe re dibêje:

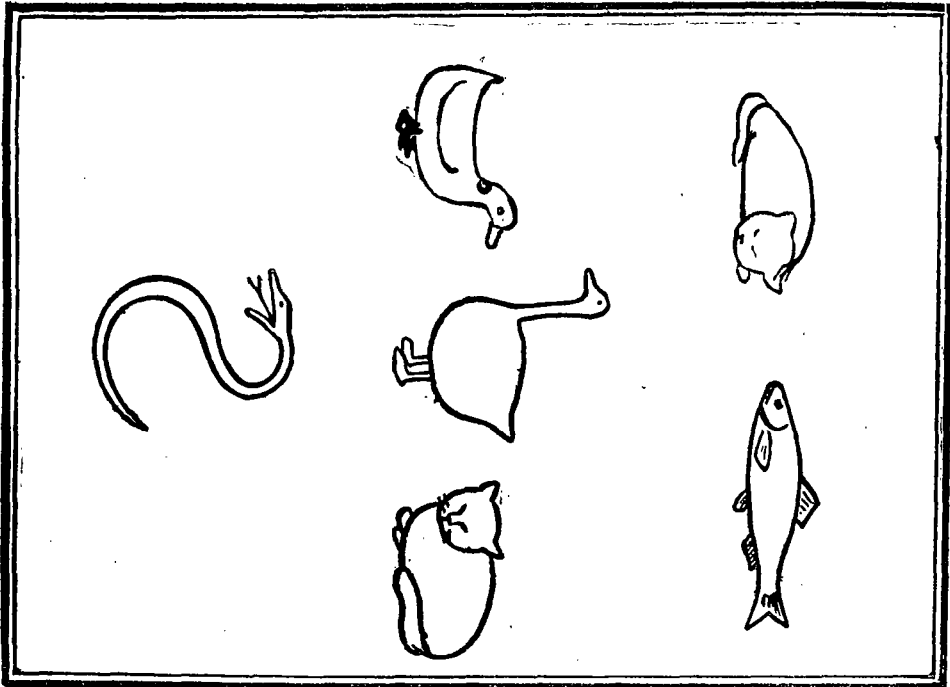
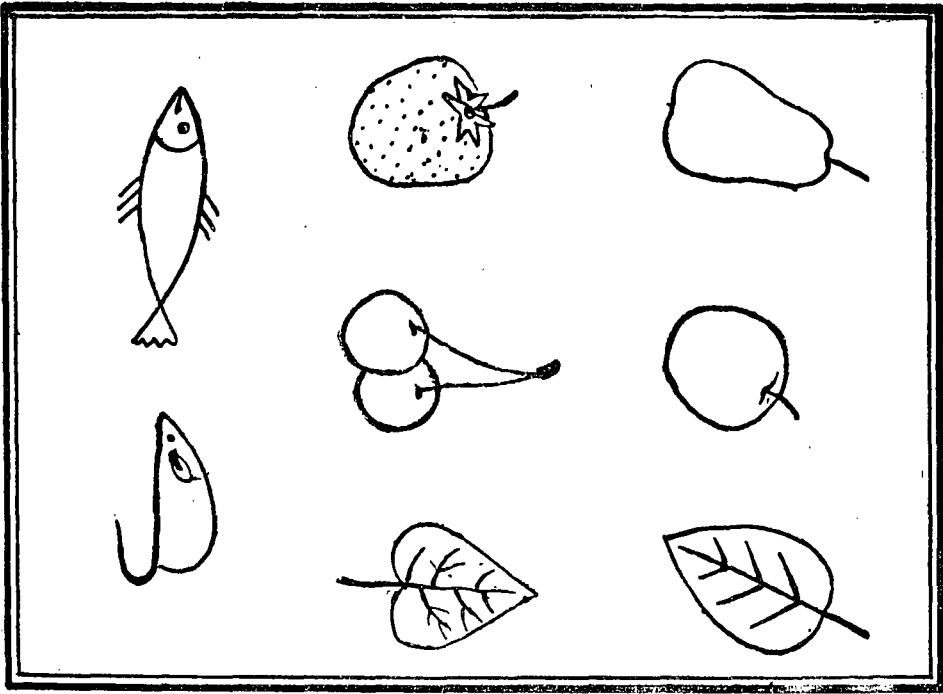
—Heke seh kirin ko min derew kiriye gelo halê min dê çi bibe?

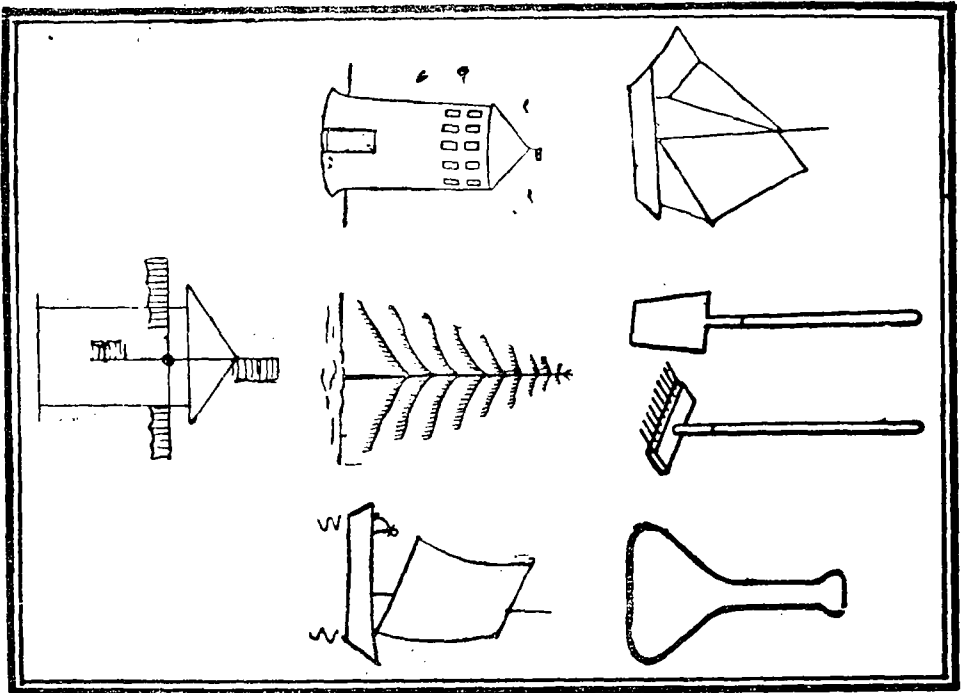
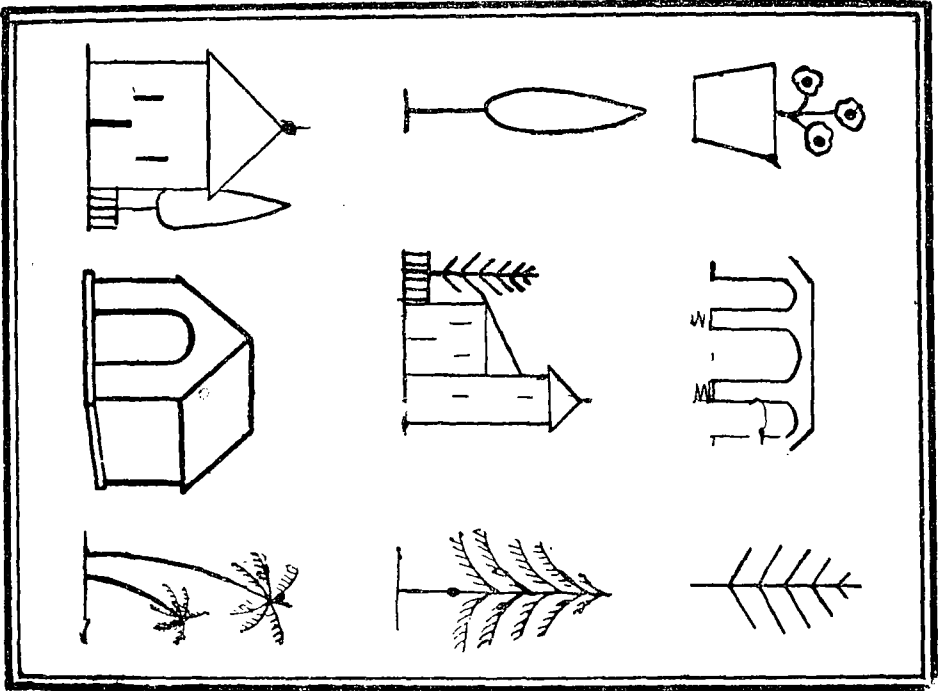
Zaron!! tucaran derewa mekin, tinê mirovên tirsonek û bêbext hej rastiyê nakin û derewa dikin.

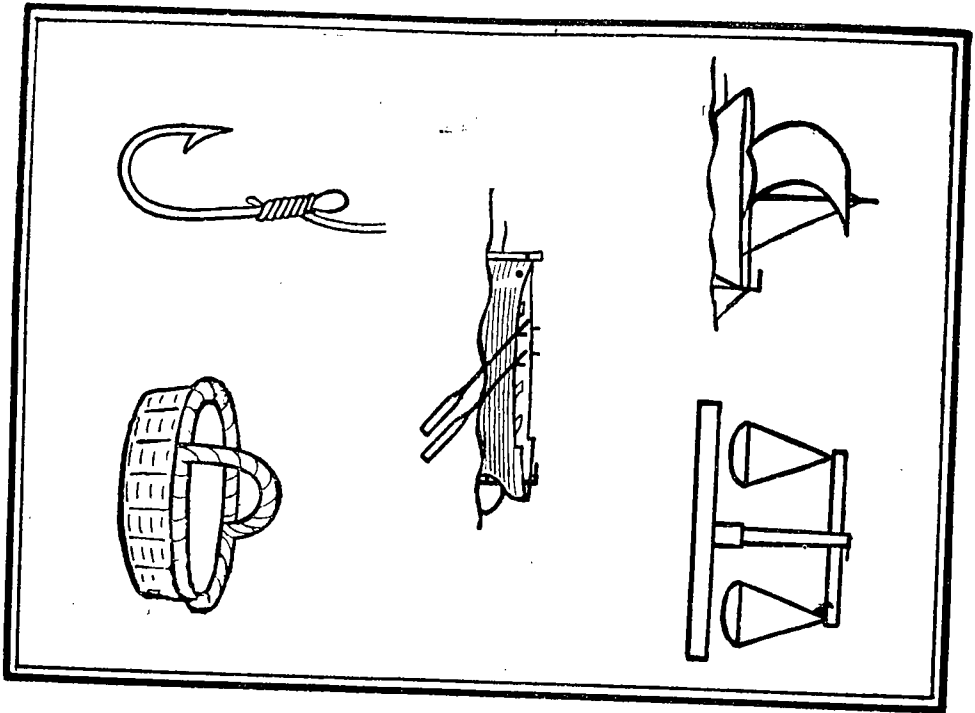
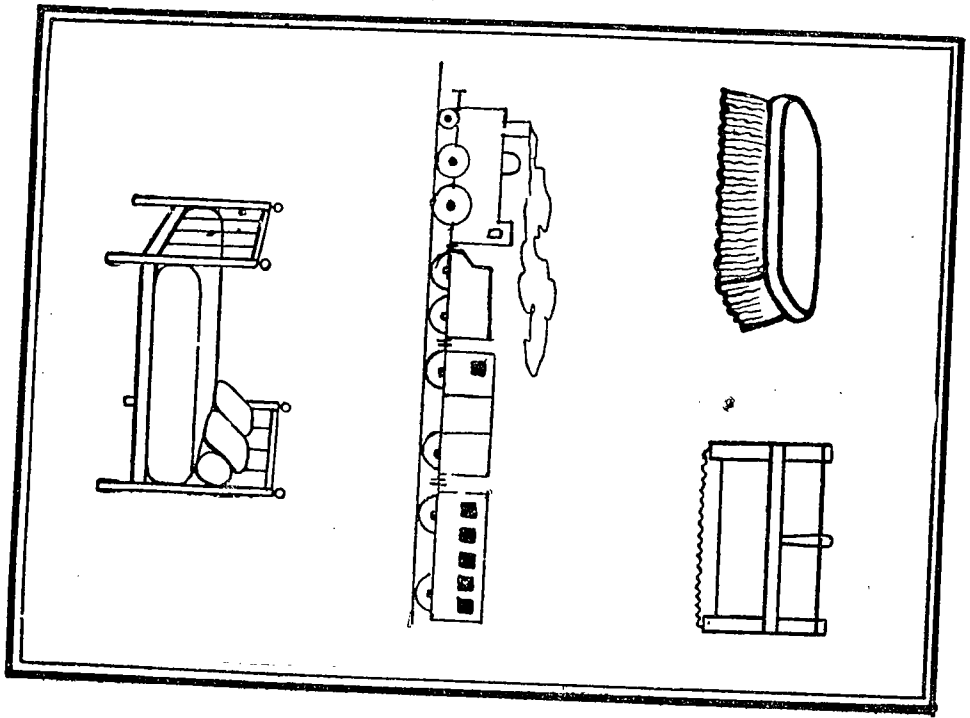
Kulîlk

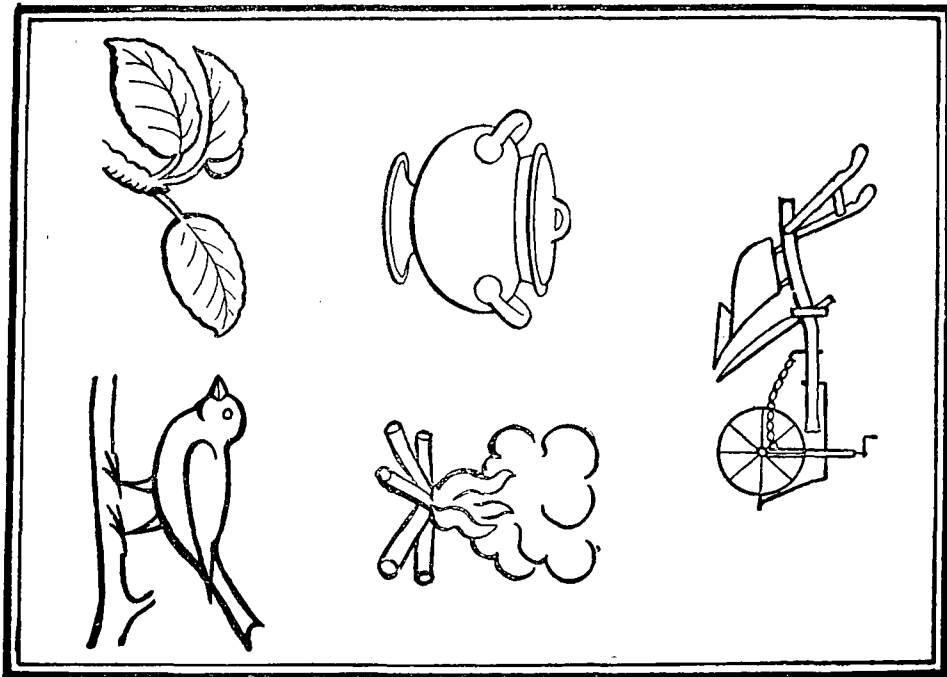
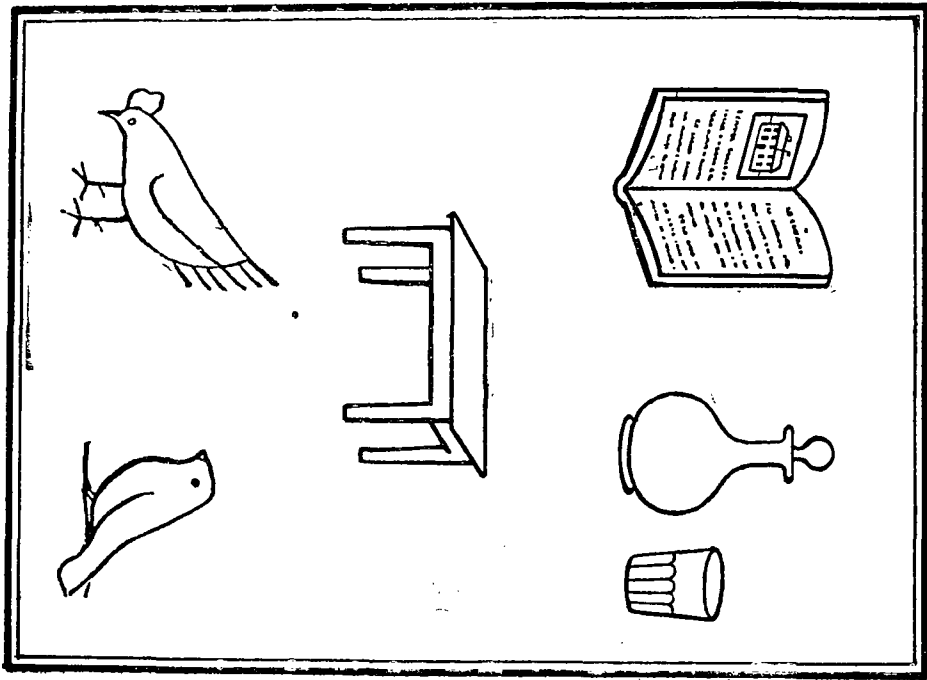
Sisin gelek hej ji kulilkan dike. Berî çend rojan bi dêya xwe re çû bû bexçeyê apê xwe. Gava Sisinê di wê bexçeyî de gul û gulçîçekên spehî dit gelek kêfa wê hat û bi destûra apê xwe çend gulên spehî çinî û anî mal û da bavê xwe. Bavê Sisinê ji diltenikî û kubariya keça xwe gelek şa bû û jê re deffereke spehî da.

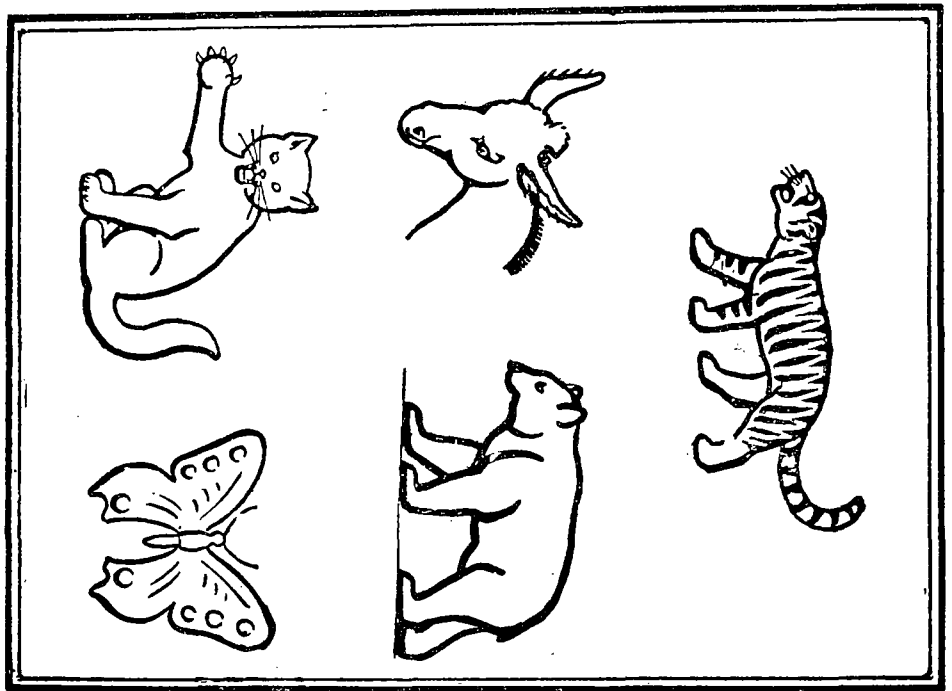
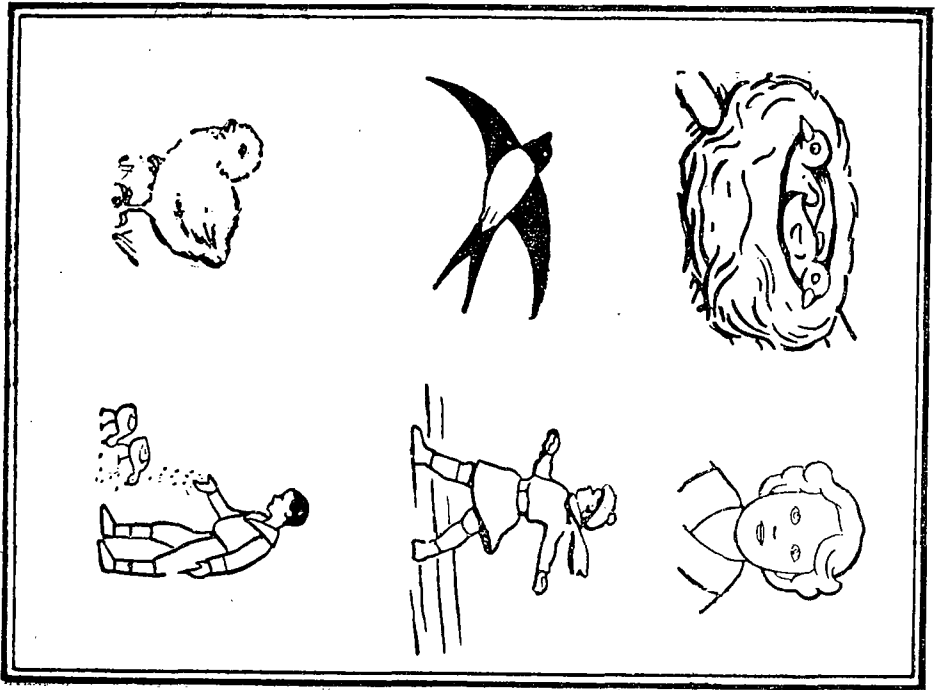

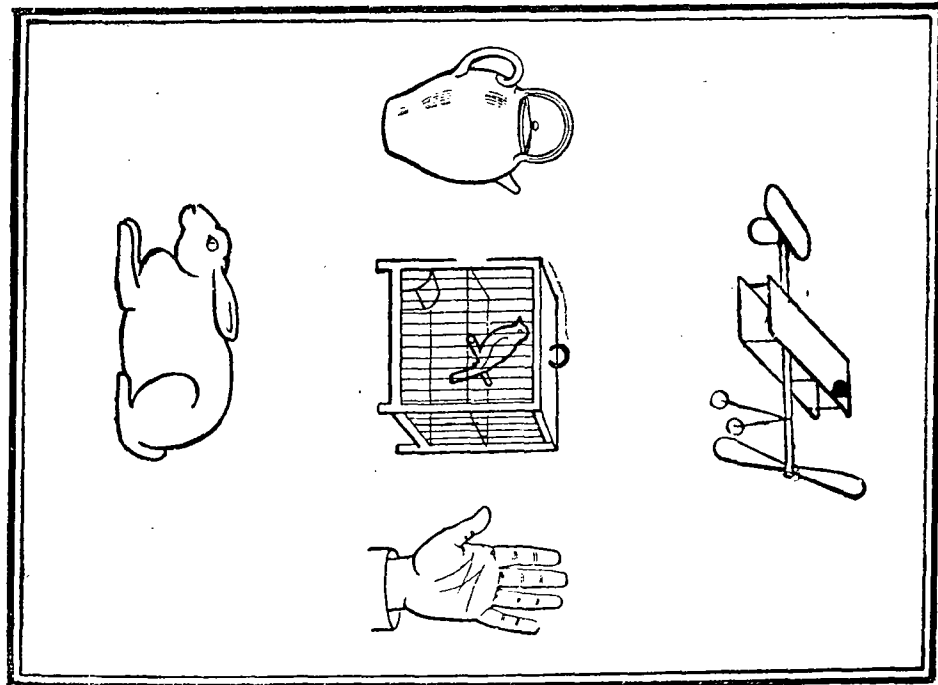
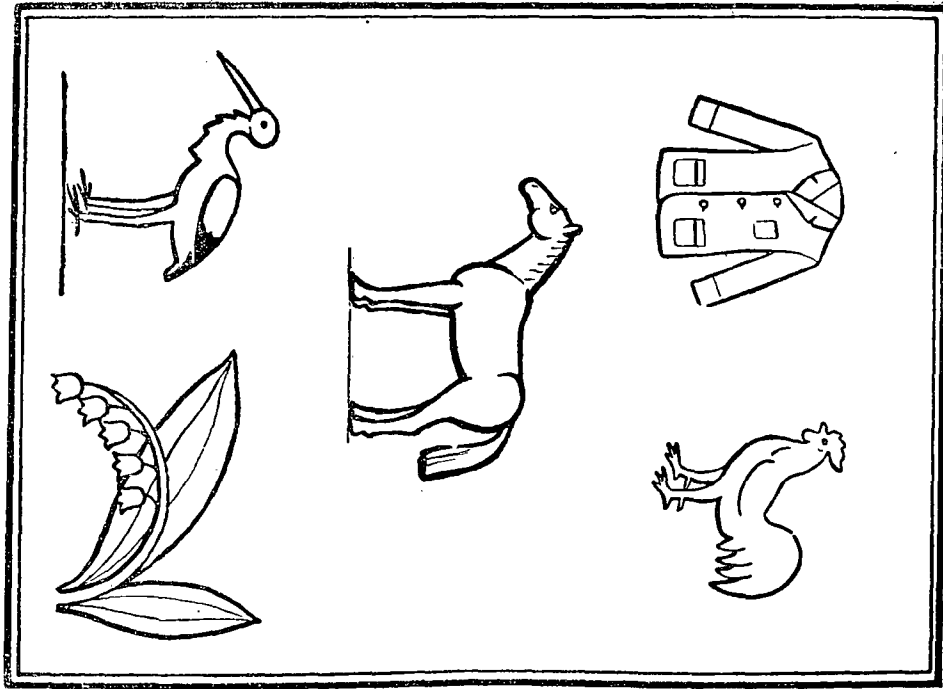

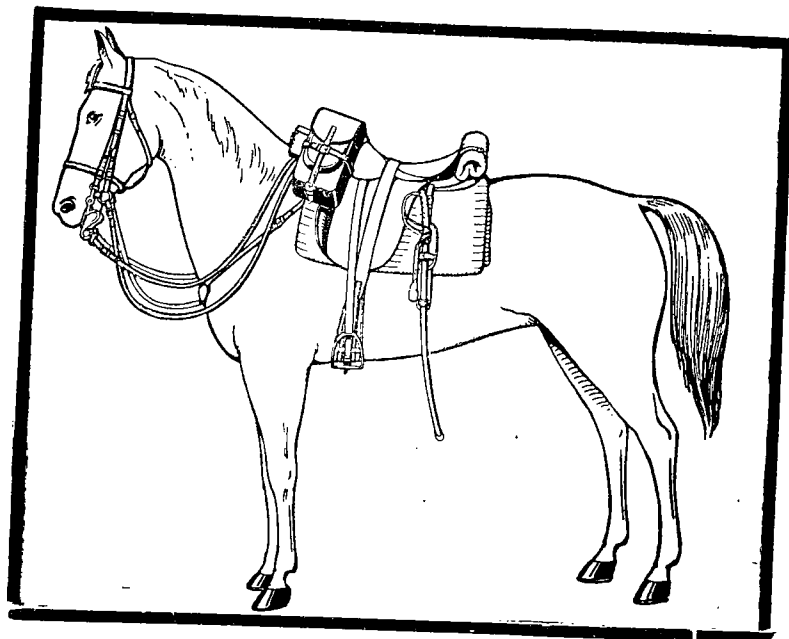
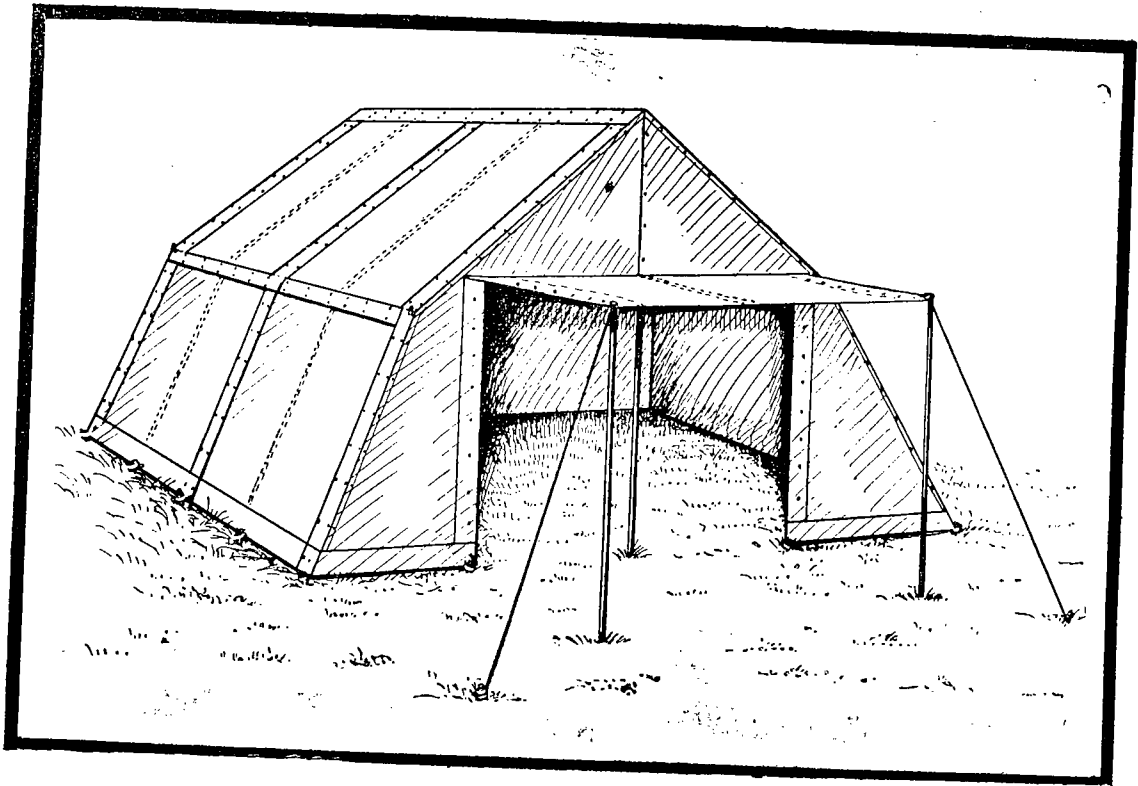

Kitêbxana Hawarê

Hejmar

1	Rêzana Elfabêya Kurdî	C. A. Bedir-Xan
2	Rupelinen Elfabê	» »
3	Dilê Kurên Min	Dr. K.A. Bedir-Xan
4	Bîyişa Pêxember. Bi
Kurdîya dumilî, bi dibaca	C. A. Bebir-Xan
5	Nivêjên Êzedîyan Bi dibaca	C. A. Bedir-Xan
6	Mektûb ji Mistefa Kemal paşê re	C. A. Bedir-Xan
7	Mesela Kurdistanê	Bazil Nikitîn
8	Ji mesela Kurdistanê	C. A. Bedir-Xan
9	Elfabêya Kurdî	Dr.K.A. Bedir-Xan
10	Xwendina Kurdî	Dr. Kamiran Alî Bedir-Xan
11	Elfabêya Min	Dr. Kamiran Alî Bedir-Xan

